

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt. Egyes számára 10 kr Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: ISSEKUTZ JÁNOS. Kiadó: Papp György , Gyulafehérvár	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
--	---	--

Szaktevélemény a tanuló-ifjúág tanulmányi előmeneteléről.

Helyi lapárszünk a „Közművelődés“ egy idő óta minden évben szaktevéleményt közöltet az iskolai évvégi értesítők alapján a gymn. tanulók tanulmányi állapotáról. Világos képét tárják elő a szaktevélemények az ifjúág-nak úgy erkölcsi állapotáról, mint tanulmányi előmeneteléről s a megtett észrevételek igen helyes útmutatásul szolgálnak úgy a tanárok mint a szülők követendő magatartására nézve.

Ebből a szempontból, de meg egészen általános közérdeklő voltánál fogva mi is átközljük a szaktevéleményezés második folytatását, mely a Közművelődés múlt heti számában jelent meg, és a következőleg szól.

„A multkoriban tanulóink váltás-erkölcsi állapotáról beszéltünk. Szóljunk most tanulmányi előmeneteléről. E tekintetben panasz, panasz s megint csak panasz van minden oldalról. Az elkéseredett szülők szidják az iskolát, jobban mondva a tanárokat (ezeknek is sokat el kell bírniok), a felsőbb tanbátóság leíratokban kér a tanártestületektől feleletet arra a kérdésre, hogy mi az oka a tanulmányi előmenetel hanyatlásának; az érettségi vizsgálatokhoz kiküldött kormánybiztosok, főigazgatók a miniszter elé terjesztett jelentéseikben valóságos tanulmányt terjesztenek elé arról, hogy mit nem tudtak a diákok. Hát bizon baj ez! de azért nem áll a dolog olyan sötét színben, miként lefestik. Illetékes helyen s a szülők is két dolgot tévesztenek össze. A tanulók elégtelen osztályzatát és a tanulók tudását s így némely iskola munkásságának eredményét az elégtelen osztályzatok számából ítélik meg. Természetes dolog, hogy a nagy közönség csakis az *Értesítők* érdemsorozataiból ítéltet (mert a tanulók észjárását, tudását közvetlenül nem ismerheti meg), pedig mindenki tudhatja, hogy azok a számok nem lehetnek fokmérők. Azok a számok régi copfnak a maradványai, mintha bizon ezek a számok az agyvelőnek munkaképességét,

a közölt ismeretek megemésztésének minőségét pontosan mutalnák. Nem csodálkozhatunk tehát, ha a nagy közönség, a laikusok az iskolák munkásságáról és eredményeiről téves ítéleteket állítanak fel. Annál meglepőbb, ha ezt olyan iskolalátogatók teszik, kik maguk mint tanulók annak idején szívták az iskola porát, majd mint tanárok a kínos munkában részt vettek, majd mint megbízottak különböző iskolák látogatásával szerzett benyomásaik alapján kell hogy ítéletet mondjanak. Ha tanuló évekre visszagondolnak s észükbe jut, hogy mit tudtak az ő korukban az u. n. jeles tanulók s mit tudnak ma a közepesek, lehetetlen, hogy az óriási különbséget észre ne vegyék. Akkoriban jelesek lettek a kik nyelvtani szabályokat a könyvből szósz szerint betanultak — érteni nem kellett; a kik a történelemből lapokat eldaráltak egy szuszra, de a történelem szellemét, az idők lelkét, az institutiók időszerű fejlődését nem kellett érteni; a matematikából betanulták az állandó képleteket és mint kaptafákat alkalmazták példák kidolgozásánál, de hogy az a képlet miért helyes, minő úton módon jött létre — érteni nem kellett; az irodalomtörténelemből tudták Petőfi Sándornak minden apróbb stílijét, de hogy költészetének mik a sajátságai, melyekkel a „legnagyobb magyar lyrikus“ nevet vívta ki magának, s hogy általában az írók hogyan illeszkednek be korukba, hogyan irányítják a kor szellemét — érteni nem kellett.

Szóval a régi iskola a memoriát alaposan tudta foglalkoztatni, (a mely módszerrel nyilvános vizsgálatokon kitűnően lehet brillírozni), de az ítéliképességét, a gondolkodást, a kombináló tehetséget fejleszteni, erősíteni nem tartotta elsőrendű feladatnak. És mégis lettek nagy emberek! — mondják önértettel. Hát persze hogy lettek, mert először könnyebben lehetett érvényesülni másodsor meg szomorú dolog lett volna, ha egyik-másik erősebb tehetség nem tudta volna a béklyókat széttörni, de azt ne állítsa senki, hogy az iskolázottak tulajdonképp része tudott önállóan is gondolkodni. Egyik iskolában fennmaradt egyik tanárról ez a mondas, mikor

tanítványai valamely kérdést vetettek fel előtte: „Majd megnézzük mit mond a szerző!“ Aztán a mit az ő saját külön szerzője mondott, az minden körülmények között szent volt, mert minden embernek csak „egy szerzője“ volt — de azt tudta is ám. És ez volt az oktatás ideálja!

No persze, hogy ma másképpen van. Ma egy középiskolai tanulótló tízszer annyi ismeretet kívánnak, mint akár csak 15—20 évvel ezelőtt. Nem is „folyóvíz“ módjára való felmondás a cél, hanem az értés. Akkoriban husra dolgoztak, mert ez tetszetős, ma esontot akarnak képezni, melyre aztán lehet hus rakni később. Aztán kik jártak a régi középiskolába? Azok, a kik belső szükségét érezték a tanuláshoz. Kik járnak ma? Mindenki. Akkoriban minden módon édesgetni kellett a tanulókat az iskolába, hogy intelligens középosztályunk nevelődjék, ma pedig megszorító eljárást kell alkalmazni, hogy a hivatás nélkül intelligens pályára készülő egy részét legalább más utra lehessen terelni.

Ezeknek elmondásával rá akartunk mutatni arra, hogy a tanulók tanulmányi előmenetelének hanyatlása, csupán látszólagos és nem ártana még ritkább szemürostát alkalmazni, hogy az ocsú teljesen kihulljon, mert még a mai szigorú eljárás mellett is nagyon is nagy *szellemiség* van. Eppen a felső iskolai (egyetemi) hallgatók közt az elmúlt iskolai évben tapasztalt nyomorúságos állapot kell hogy gondolkodóba ejtsen bennünket, de nem abból a szempontból, a mi jelenben divatos, hogy a nyomorgó tudós növendékeken okvetlenül segíteni kell; azaz kell segíteni, de azzal, hogy nem kell mindenkit odáig ereszteni, s hogy ezt elérhessük, más irányba kell terelni egész társadalmunk gondolkodásmódját, a szülőket idejében kell észre téríteni és pedig már a középiskolában. Fel kell őket világosítani, hogy az u. n. *látványi pályát* csak külső csillámok, de a fényes külső alatt mennyi gond, mennyi köny, mennyi keserűség, mennyi szegénység és tépelődés lakozik.

Nem kell tehát az iskolai év végén a bukások alkalmával sajtóban s uton-utfélen feljajgatni s szidni az

T Á R C Z A

Jönnek . . .

*Jönnek a sötét fellegek,
Vihar termő vészszel
S a hogy jönnek,
Ugy oszlanak
Széjjel . . .
Csak a szívem, mi küzd
Örök szenvedéssel!*

H. S z á n t ó I s t v á n.

A konkurrens.

Visszaszállnak gondolataim abba a kedves, nekem igen-igen kedves dunamenti városba, a hol születtem.

Mily édes, mily kedves gyermekkori emlékek fűződnek ösdi, apró házacskaidhoz, görbe, rendezetlen utcáidhoz.

Azon helyen, a hol télvíz idején szánkómat vonaszoltam nagy büszkén, mert szebb volt, mint a többi gyermeké, — hogy aztán nagy sebesen leereszkedjem a völgybe, a honnét aztán kevesebb büszkeséggel, de annál véresebb orral tértem ismét haza. Ott azon a helyen, a domb tetején állott egy magányos ház, melyet a szorgos házi asszony nagyon ügyesen meszelt sárgára és fehérre. A ház jobbról-balról kerttel volt körülvéve és homlokzata előtt is egy sor dús lombosított akácfa állt.

E ház boldog lakói közt volt egy igen szép lány. Bizon, Berta gyönyörű lány volt; magas, sugaró terméttű, hófehér arccal és koromfekete hajjal. A kezimujkájával vagy könyvével ott ült az ablaknál, az azt el-

borító virágok mögöl bizony nagyon kedves látvány volt a szép leányarc.

Ki tudja, hányan sétáltak el az ablak előtt azon reményben, hogy a lányka ragyogó pillantásával találkozzanak. De a leány arca hideg és merev, közönyösen fogadja az epedő pillantásokat. Berta szíve bevehetetlen, mint szülővárosának erős vára. Komáromról beszéltek, melynek külvárosában — ma sem tudom, miért nevezik „Kuriának“ — lakott Berta szüleinél.

Szerény viszonyok közt nevelkedett fel a szép lány; a viruló bajadon nem ismerte még az élet örömeit.

Im, egyszer megtörtént! Nagy esemény volt ez. Berta bába ment.

E városnak élénkségét, lüktető erejét a benne lakó nagyszámu katonaság adja meg. Valódi katona város ez.

Farsang volt. A leghíresebb mulatság, ilyenkor a helyőrség altisztjeinek bálja, melyen azouban a főtisztek is nagyon jól szoktak mulatni. Ez az egyetlen alkalom, a midőn a katonaságtól különben elzárkózott polgári elem a hadfiakkal érintkezésbe jön.

Ez volt forduló pontja Berta életének, mert e mulatságon jelen volt Császár Dezső is, ki hónapokon át kerülgette a lánykát, de nem férhetett hozzá.

Berta ismerte az ifjút, hisz ott sétált el ablaka mellett többször is naponta. Dezső felhasználta az alkalmat, egész éjen át a szeretett lány körül forgolódott, mindent elkövetvén, hogy megbódítsa.

Nagy vívmánynyal tért haza Dezső mégis e mulatságról, megnyerte a mama beleegyezését, hogy otthonukban meglátogathassa. Ki volt boldogabb Dezsőnél. A mit hónapokon át epedve várt, azt elérte. Gyakrabban láthatta imádottnő lányát, beletekinthetett e hófehér, hidegnek látszó arcba.

És Berta? Berta előtt új világ nyílt. A csinos ifjú látogatásait szívesen fogadta, sőt később türelmetlenül

várta azokat és hónapok multán a szende, édes lányka szíve is melegen dobogott az ifjú felé.

Császár Dezső megkérte a leány kezét.

Elhatározta, hogy hazamegy falujába, ha kitölti katonáveit. Ott boldogan fog élni az ő kis feleségével.

A napok multak gyors egymásutánban, elérkezett a válás ideje. De fájdalmas is volt ez mindkét félre!

A két szerelmes ezután is sűrűn érintkezett egymással levélileg.

Egyszer nagyon szomorú levél jött Dezsőtől. Könny áztatott levél volt, melyben tudtul adja az imádottnő lánynak, hogy szülei egész komolyan ellenzik házasságukat; de ő nem hagyja annyiban, ő küzdeni fog, szüleit lefegyverzi, Berta az övé lesz

* * *

Majdnem két évtized telt el azóta. Hosszú idő egy leány életében. Mennyi csalódás, fájdalom, bánat érte a nemes leány szívét ez idő alatt.

Berta észrevette az ifjú tépelődését, látva a küzdelmet, melyet szerelem és gyermeki kötelesség vívtak kebelében, lemondó levelet írt a szeretett ifjunak, ennek leveleit meg felbontatlanul küldte vissza.

Igy vonult vissza az élet zajától csendes otthonába; nagy bánatával, tomboló fájdalommal magába maradt. Berta nem ismert többé örömet, nem törődött ő már senkivel. Testvérei is lassan-lassan elszármaztak hazulról.

Egyedül maradt ő abban a nagy tágas házban, egyedül maradt édes apjával. Ennek a szép, fehér szakállú, mindig mosolygó arcú és áldottlelkű apának házvezetőnöje, ápolója, mindene.

Hosszú éveken át élt Berta így, minden örömtől elzárkózottan; de a sors még nagyobb csapást mért a sokat szenvedett lányra.

Hosszu betegeskedés után megtalt édes apja. Most már teljesen egyedül maradt . . . A szomorú leányt

iskolát, mert a keserű pilulának később nyilvánul egészséges hatása. Ellenkezőleg arra kell törekedni, hogy a nem tudományos pályára való ideje korán, a míg nem késő, kiszorítsanak, a kiváló erőket pedig minden téren s minden módon támogatni kell. Nem kell az iskolákat tudós proletárok nevelőintézetévé tenni, mert az ilyen emberek a legszerencsétlenebbek s a legelégedetlenebbek a világon. De ma már, ha valakinek négy gimnaziumi osztálya van, derogál neki a munkás köntös maga elé kötnie, vagy a boltban foglalatosságba avágó éppen az ékeszavát (horribile dictu) megfogni — inkább akar ur (!) lenni, pl. diurnista: pedig ezek az urak (miként maguk annyiszor eljajgatják) a társadalom legnyomorultabb páriái. Hát miért ezt a sok nyomorúságot az iskolában előkészíteni? Azért, mert társadalmunk így gondolkodik! Hiszen csak a minapában olvastam egy komoly munkát, mely siránkozik, hogy „az egyetemi ifjúság gyakran önértékelést sértő munkával keresi kenyerét”. Hát milyen az a munka, mely az önértékelést sérti? Hiszen a munka nemisít! Ebből is az következik, hogy az iskola álljon résen, hogy ne keletkezzék olyan nemzedék, melynek önértékelést sérti a munka.

Ezek szemelők tartásával éppen nem tartom soknak, ha statusunk hat középiskolájába járó 1626 tanuló közül összesen 396 bukott el vagyis az egész létszámuk 24.30%-a. Legnagyobb a százalék (32.42%) a gyulafehérvári főgymnasiumban, utána következik a marosvásárhelyi 30.15%-val, legkisebb a % a kézdívdíshely-kantai gymnasiumban 9.05%-val.

Ez adatok helyes megítélésénél nem szabad szem elől tévesztetni, hogy a fennebbiekben az összes bukottak száma benne van. Tehát belefoglaltatnak azok is, a kik egy elégtelent kaptak, holott tudvalevőleg ezek rendszeren javítanak, minthogy az egy tárgyból való bukások rendszeren csak az intenzívebb munkásság kifejtésére való ösztönzések s ha még azt is hozzávesszük, hogy a két elégtelent kaptak egy része is felsőbb engedéllyel javíthat: akkor beláthatjuk, hogy a bukások számaránya éppen csak az iskolától okvetlenül megkivánható igazságos és nem túlságos szigorú mutatja.

Igy a 395 bukott közül javító vizsgát tehet 218, vagyis az összes bukottaknak 55.19%-a, melyhez a két tárgyból bukottak valamelyes %-a (a mit azonban ez idő szerint nem mutathatunk ki) is hozzáveendő, a miből kitűnik, hogy ismétlésre voltaképpen az összes tanulók csak 10%-a utasított.

Már pedig ez, a mai viszonyok között, midőn a középiskolákba annyi heterogén elem kerül s midőn főleg az alsó osztályok mindenik iskolában túlszűfoltak, soknak vagy éppen túlságosnak egyáltalában nem mondható.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Úr! Becses lapja f. é. július 25-iki számában a „Székely szemlélő” az általam

gyakran látogattak testvérei. Hosszas rábeszélésüknek megvolt a fogantatja, hozzájuk költözött a fővárosba...

Itt találjuk kétévized után a valamikor vakító szépségű Bertát. A letolyt hosszú idő mély nyomot hagyott rajta, de szép vonásait megtartotta.

Bertának a megélhetésről kellett gondoskodnia. Egy a munkásoktól sűrűn lakott vidéken, az Angyal-földön, szatócsüzletet nyitott. A jó „Berta néni” csakhamar megszerette az egész környék. Az ég áldását szállt a kis üzletre, annyian látogatták meg őt.

Egyszerre csak a mindig vidám „Berta néni” bánat fogta el. Konkurenst kapott. Késégséges, hogy ő a gyenge lány, hogy versenyezhet egy férfivel.

Egy szép nyári estén Berta, a nap fáradalmait kipihenve, ajtaja elé ült. Elmerengett a multon, gondolatai elszálltak, messze, a szülővárosába. Hogy is volt. Boldog volt, de csak rövid ideig. Jött a család, a sok bánat; most ide került, itt viseli az élet keserűségeit.

A hosszú merengésben nem is vette észre, hogy szomszédja is, kit most először látott meg, kiállott ajtaja elé és mereven tekint maga elé. Ki tudja, mily bánata lehet neki is...

Es ime a konkurrens nap-nap után látták egymást. Egyiknek sem volt ellenséges indulat a másik iránt.

A két ellenfél összekertült egyszer. Megismerték egymást:

— Berta!

— Dezső!

Hogyan történt az!... Dezső a kapott lemondó levél után nem nőült meg. Nem feledte el szerelmét. Szülei elhaltak. Nem volt többé maradása falujában, idekerült ő is a fővárosba.

Császár Dezső e naptól kezdve elhanyagolta üzletét, hanem inkább a szomszédban segédkezett. A két szerelmes elmerengett a multon... A régieknek érezték magukat...

A két czig egy szép napon egyesült.

Békési József.

kibocsátott röpiratra reflektálva ismételtén sértetgetni szándékszik. — En ugyan kijelenttem a fentemlített röpiratban, hogy én hírlapi polemikába nem bocsátkozom; de, kénytelen vagyok mégis a közvélemény tájékoztatása végett kijelenteni, hogy a röpirat értelme nem „kölesünkért tudomány”, mert annak szerzője én voltam s miután nem hívatásom hírlapokba szép és válogatott szavakkal — mint azt önök teszik — írni, átalakítottam.

A röpirat tartalmát most is magamévá teszem, mert abban igazság foglaltatik. Hanem azt ajánlom a „Székely szemlélő”-nek hagyjon a békés polgároknak békét, azokat támadólag ne sértgesse, s ha az irányban versenyezni akar, válasszon magafajtajú embereket. Teljes tisztelettel: B a u m a n n A r n o l d.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1901. augusztus 1.

Az óvodában.

Olyan jól érzem magam itt az apró nép hazájában. A hol még az életből nem tudnak semmit, csak azt, hogy a kifli jobb, mint a kenyér, az óvónéni nagyobb ur mint a király, s ha valami fáj azt meg nem gyógyíthatja senki, csak a mama. És ennyit elég is tudni egy óvodai tanfolyamra járó csemetének. Hiszen a matematika mekkora tudomány, s alapelve ennek sincs több negyél — ötöd. Ne is tudjon senki többet, mint a mennyi neki való. Ez a boldogság. Azért legboldogabb az ember akkor, mikor óvodába jár. Mert aztán tanulunk, mindig csak tanulnak s mikor mindent tudunk akkor szeretnénk ismét gyermekek lenni, szeretnénk sok mindent elfeledni...

Ezek a gyermekek csak éppen azzal foglalkoznak, a mi őket megilleti: játszanak, énekelnek, verset tanulnak, meséket hallgatnak, s így tanulás nélkül nyílik fel lassan a szemük, ébred fel öntudatuk, nemesül meg — lelkek.

Látzik az arcukon az a nagy buzgóság, a mely lyel óvodai kötelességüket teljesítik.

Most építenek. Csupa figyelem mindenik. Egy nagy skatulyát kapnak, abban van az építés anyaga: kő oszlopok, négyszögek, félkörök, téglalapok. Most leteszik a fundamentumot: oszlopot oszlop mellé. Aztán három oszlop tartja a plafont: egy téglalapot, s erre jön a fedél. És megvan a ház. Epen elég nagy, hogy az apróság fantáziája bele férjen. S mekkora az öröm, hogy a ház felépült! Mindenik elgyönyörködik benne. Miért is nem nagyobbak azok az oszlopok, s mindjárt lakni lehetne benne. Kivinnék a kertbe, s ott építenék fel a virágok közt. És ott lehetne aztán játszani a cizzával, a babával, meg a virágokkal. Hiszen a mesében is így csinál a királyleány. Csakhogy ő tud beszélni a virágokkal s érti a madarak nyelvét is. Az még csak a szép élet... S így népesül be lassankint a képzelet a legártatlanabb lakókkal: a gyermekálmokkal.

Na most meg mesélnek. Az óvó néni leül közéjük éppen olyan kicsi székre, mint a milyenek ők ülnek. Aztán beszél. És mind igazakat mond, nincs abban szemernyi hazugság. A jó gyermekről szól, a ki engedelmes volt, jól viselte magát, aztán milyen nagy úr lett belőle: Király! Aztán a másik rossz, szófogadatlan volt, de az meg is járta: megette a farkas. — És a gyermekek lelkek megnyílnak. Mindenik olyan jó akar lenni, hogy király legyen belőle. Rossz, szófogadatlan senki. És ha nem lennének rossz társak a világon, nem is lenne rossz senki... Így oltódik be a lélekbe a jónak szeretete, a rossznak utálása. Ez a léleknevelés első iskolája.

Persze azért enni is kell. Uzsonálnak. Még csak délelőtt 10 óra, de az nekik uzsona, ők csak azt értik. A tízóraiás felül haladja értelmüket, mert nem tudnak tízig számolni. A villás reggeli sem megy a fejükbe, hiszen ezt nem villával végzik, hanem a szépséges tíz ujjukkal. Így hát ők örökösen csak uzsonálnak, délelőtt, délután egyaránt.

Hanem ennyi szellemi toglalkozás után már igazán kell egy kis játék is. És van az is. Előkerül a körbenforgó, postás játék (s van sírás, ha a postás valamelyiknek nem hoz semmit), cizze, labda, meg az óvónéni tudná mi minden. Az egész udvar olyan, mint egy nyüzsgő hangyaboly. Természetes, hogy ilyenkor történik a legtöbb szerencsétlenség. Egyiknek társa nem akad, a másikat megtűtötte valamelyik csintalanabb, a harmadiknak nem kell az a társ, a kit hozzá küldtek, a negyedik éppen csak az óvónéniel akar játszani, az ötödik kifáradt és aludni akar. Istenem! mennyi baj is van a világon! S ezt a sok ügyet, bajt mind az óvónéni kell elintézzze, úgy, hogy a könnyek felszáradjanak, vidámság, nevetés töltse be az óvoda levegőjét.

De a játék mellett a komoly munka első magjai

is itt hullanak a gyermek lelkébe. Ez is úgy játszva történik. Van itt orsó, a lányok próbálják megpörögtetni, mintha fonnának. Majd apró kis pálczikákat vesznek elő, egyiket így kell tenni, másikat úgy, na ezt a harmadikat erre, ezt alól, ezt keresztül, — nő lám, lám, hiszen ez mintha kosárfonás volna.

Hát a papírból milyen ügyes sőtartót meg tálcát lehet készíteni, ha az ember (mekkora ember!) ügy csinál, a hogy az óvónéni mutatja! Tud is az mindent az az óvónéni. — S aztán az az öröm, a mi egy-egy sikerült alkotás után megérezkedtet a gyermek szívet, tapsolásra készíti a kis kezeket, az az alapja a munkaszeregetnek, az a büszkeség, hogy lám én mit tudok!

Mindent ott láttam ma az óvodások vizsgáján, s mondhatom, igazibb örömet mostanában nem éreztem, mint e csekély nép munkájának, játékaának láttára. Mindjárt el is határoztam, hogy leírom a mit láttam, s a mi tán a szülőket is érdekelné fogja. És bizonyosan a szép számmal egybegyűlt közönség is gyönyörködött, mikor látta, hogy annak az igazán kedves, temperamentumos óvónéniel, Tallos Kornéliának a kezei alatt, hogy megügyesednek ezek a kis jószágok. (Zárjel közt megjegyzem, hogy e dicsérettel nem akarok levonni semmit sem elődjének érdemeiből.) Én még annak is örvendtettem, hogy nem rendezett mutatóványokat a magasabb szellemi kiképzés elemeiből: írás, olvasás és számolásból, mint a hogyan sok helyt megteszik elég helytelenül. Az óvoda nem ennek a helye.

A mi óvónéniel meg is védte a tulzástól az ő jó érzéke. A szülők hálája, s a becsületes, lelkiismeretes munka nyugodt öntudata tegye még kellemesebbé neki a jól megérdemelt szünidőt.

— **Uj erők, uj emberek.** A gyulafehérvári főgymnasium igazgatójává — a nyugalmoba vonuló Árvéd Jákó igazgató helyébe — Pál Antal eddigi főnövelő intézeti igazgató és gymn. tanár neveztetett ki. — Főnövelő intézeti igazgató Dr. Fejér Gerő gymu. hit-tanár lett.

A b. e. Steinicz Ede székesegyházi kanonok elhalálozása óta üresen álló kanonoki stallum elfoglalására Zomora Dániel gyergyóalfalui alesperes-plebános hivottat he, ki egyszersemind gyulafehérvári plebánosnak is kineveztetett. Már itt van és elfoglalta díszes állását.

Szabó György székesegyházi káplán, a plebánosi teendőket már hosszabb idő óta önállóan végző segéd-lelkész, Kolozsvárra távozik, hol mint tanárjelölt egyetem fog hallgatni. Helyébe segédlelkézi minőségben Kopacz Gergely gyergyóditrói lelkész helyezettett ide át.

Wagner Sándor főgymnasiumi tanárt a helyaljai róm. kath. espereskerületnek m. hó 15-én tartott statusi képviselő választó gyűlésén a világi megbízottak titkos szavazással statusi képviselőnek választották meg. Megválasztatott még e gyűlésen világi részről Reinhold Olivér kir. tanácsos pénzügyigazgató és egyházi részről Sántha János m. igeni plebános statusi képviselőül.

Dr. Balás Endre theologia tanár és a papnevelő intézet vicerectora ezen intézet rektorává, továbbá Kóródy Péter dr. theologiai tanár a Bathyaneum igazgatójává neveztetett ki.

Fogadják mindnyájan őszinte szerencse kíváncsatukat.

— **Egy lelkes kiténtetése.** Tankó József borberekai ev. ref. lelkész a király a koronás arany érdemkeresztrel díszítette fel. Ennek átadása alkalmából az érdemes lelkész tiszteletére a gyulafehérvári ev. ref. egyházmegye Alvincz-Borberekben sikerült ünnepélyt rendezett, melyen Zeyk Gábor orsz. képviselő, egyházmegyei főgondnok is megjelent. Az ünnepi beszédet Elekcs Viktor esperes tartotta. Az ünnepélyen a gör. kel. lelkész is megjelent.

— **Eljegyzés.** Lorbeer Bertalan, jó hírű vendéglőstünk f. hó 21-én eljegyezte Grosner Salamon bécsi nagykereskedő Nelly leányát.

— **Két esemény** történt városunkban, melyekről azonban kellő felvilágosítással nem szolgálhatunk, mert a legszorgosabb utánjárással sem sikerült azokat napfényre hozni. Az egyik egy tüzeset, melyről csak annyit tudtunk meg, hogy megtörtént, és hogy elégett egy cséplő gép és körülbelül 15 ezer korona értékű szalma. De hogy miből keletkezett, gyújtogatásból vagy véletlenül, arról hallgat a krónika. Pedig a tűz keletkezésékor a közelben sok mezei munkás dolgozott, a kik észre vehették volna a tűz keletkezésének okát, sőt egy kis jóakarattal a cséplőgépet megmenthették volna; de még csak meg se mozdultak, hogy segítsenek valamit. Földig égett gép is, szalma is, egy lépés ellenállás nélkül. Hát ez egy kissé különös.

A másik esemény egy párba lett volna. Állítólag hétfőn délután vívták volna a várban. Hogy kik voltak a viaskodó felek, nem tudjuk, de hogy mi szülte az elégtételvételt, azt sejtjük. Mint a legtöbb párba, úgy ezt is — pásztor órák előzték meg és az ezekből folyó „differenciák” idézték elő.

— **Panaszt tett** szerkesztőségünkben a Koczka-féle világhírű állatsereglet ügyelgazgatója a tulajgagan számított helypénz miatt. Állítása szerint 13

napi itt időzése idejére kerek 100 forint vámot kérek tőle. Hát ez tényleg nem kicsi dolog. Szászvároson 2 frt vámot fizet, Aradon egy hónapi időre 50 forintot, Temesvárt napi 1 frtot. Nálunk majdnem 10 frtot követelnek napjára az állatsereglettől. Ily számítás mellett aztán nem lehet csodálkozni, ha városunkba nem jön valamine való látványosság. Ha csak a megálló helyért 10 frtot kell naponként fizetnie, hogyan és miből fedezze egy ily nagy költséget igénylő vállalat a közel 150 frt rendes napi kiadását? Jól megfontolva a dolgot, az itteni remélhető jövedelemből alig ha tehet félre valami hasznót, s így a befolyt jövedelme teljesen itt marad, a mi csakis a városi közönség hasznára van, mert csinál legalább egy kis forgalmat. Kár, hogy a vámosok csak éppen a saját érdeküket tartják szem előtt s minden más érdeket figyelmen kívül hagynak. A városi hatóság teladata volna, hogy az ilyen túlkapásokat megfékezze.

— **Az állami alkalmazottak által vasárnap, e hó 4-én rendezendő táncszínelőadásra újólág felhívjuk a közönség figyelmét és ajánljuk a derék áll. alkalmazottak ügyét a legmelegebb pártfogásba.**

— **A kávéházi trónusok alkonya.** A kávéházaknak mindeztideig fő vonzóerejük volt a kávéházi trónus, a melyben rendszerint egy-egy csinos hölgy uralkodott a cukor adagok, a különféle szesz italok és a szívek fölött. Mindez azonban rövid idő múltán megváltozik. Egy félhivatalos közlemény ugyanis a következőket jelenti: „Szel Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter elrendelte, hogy a kávéházakban alkalmazott u. n. kaszárnyásoknak ez évi augusztus hó 1-étől csak oly női személyek vehetők fel, a kik életük 40-ik évét már betöltötték. Ez a rendelet a már alkalmazásban lévőkre nem vonatkozik.“ Ez a rendelet kegyetlenül sújtja úgy az aranyifjúságot, mint a kávéházak ismert törzsvendégeit, a kik idáig nagy szakértelemmel és igazán bámulatos kitartással támogatták a kávéházi trónusokat. Ha majd a nemzet matrónái ülnek a trónuson, aligha nem megcsappan buzgalmuk és kitartásuk nagy öröme a családayáknak, a kik ezentúl nem lesznek kénytelenek minden este külön kukli-predikációt betanulni szeretett életpárjuk méltó fogadására.

— **„Sok hü-hó semmiért.“** A lapunk ellen intézett s a fenti czímet viselő „röpirat“ szerzője Kende (Kohn) Géza cs. és kir. közönszadseregbeli őrzetű. Ezt egy lapunk szerkesztőjéhez intézett levélben vallja be s állítását két tanú aláírásával meg is erősíti. Az illető egykor lapunkba is irogatott. Így kiderült tehát az is, hogy egy és ugyanazon személy képes egy lapnak jó és rossz szolgálatot is tenni. Eljárása csak megérdemli minket a röpirat megjelenése óta róla alkotott véleményünkben.

— **Fémolvasztó telep Szászvároson.** Egy német társulat, melynek több főbányája van Hunyadmegyében, kérésre adott be a szászvárosi városi hatósághoz mintegy 6 holdnyi városi területnek bérbe vagy örök áron leendő átengedése végett a városi patak mentén a vasuti hid közelében. A társulat fémolvasztó telepet szándékszik ottan létesíteni. A helyet nagyon alkalmasnak találja a vasuti fővonal melletti fekvésénél, a bajtörőnek is használható pataknaál, valamint azon körülménynél fogva, hogy a közelben szén termelése használható erdőségek nagyobb mértékben állanak rendelkezésre. — Csak nálunk nem akar megtelepedni semmiféle gyári vállalkozás!

— **Zarándoklat Lourdesba.** Augusztus hó 23-án indul el Budapestről Lourdesba az ezévi őszi zarándoklat Bécsen—Tírolon és Schweizon át. Útközben Innsbruckban, Einsiedelnben, Lyonban, Genfben és Zürichben tart a társaság hosszabb pihenőt. Jelenkezéseket augusztus hó 5-éig fogad el Schultz Károly esperes-plébános úr, mint a zarándoklat lelki vezetője, Német-Márokon (Baranyamegye).

— **Hogyan osztályozzák Szász-Régenben a biciklistákat?** Egy uri ember a napokban Szász-Régenbe karikázott s legnagyobb meglepetésére a vámnál megállították.

— Tessék vámot fizetni! — förmedt rá a vámos.

— Kérem, a kerékpáros nem fizet vámot!

— Dehogyan nem! két krajczárt! itt a vámezédula!

A kerékpáros kelletlen, kénytelen átveszi a vámezédulát s kifizet érte két krajczárt. Beérve Szász-Régenbe, ott előadja a dolgot s bizonyításképp felmutatja a vámezédulát is, amelyen ez állott:

Vámbárcza.

Egy könnyű szekérbe fogott marha.

Ara 4 fillér.

Igy osztályozzák Szász-Régenben a kerékpárosokat.

— **A forint értékű pénzek bevonása.** A koronaszámítás, bár kötelező hivatalosan, még sem ment át a közhasználatba, mert a forintszámításhoz szokott közönség kezén a régi pénznemek is forognak. Az ősze azonban már általánossá lesz a koronaszámítás, mert szeptemberig bevonják a még forgalomban levő forintosokat, körülbelül 90 millió darabot. Eltűnik ekkorra az 5 forintos államjegy is és helyét elfoglalja a tizko-

ronás bankjegy, amelyből 164 millió korona értékű kerül az ősze forgalomba. Miután pedig nem lesz több forintos érték, lassankint kikopik a köztudatból a forintos számítás is s általánossá lesz a koronaszámítás.

— **A régi jó időkbeli.** Kedélyes epizódok közül egy németországi lap, mely jellemzi az ötven év előtti patriarchális viszonyokat. Ötven évvel ezelőtt Köthen németországi várost először látogatta meg az uralkodó fejedelem s ebből az alkalomból következő leirat intéztetett a néphez: „Az uralkodó fejedelem ő fensége kegyesen megengedni méltóztatott, hogy minden, a lakók által mai napig öt tallér értékéig zálogba tett ágynemű, ruhanemű és háztartási kellékek az állam költségére kiválthatók. A tulajdonosok zálogaikat ingyen vehetik át a zálogházban, miután a záloggezduláikat lepecsételték.“ Igazán kedélyes viszony volt az állam és polgárai közt ötven éve Köthen városában.

— **Pályázati hirdetés.** A nagydi m. kir. vinctellér-iskolában folyó évi október hó 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra / egész, 9 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik. Pályázati feltételek: 1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhimlő-oltásról tanuszkodó orvosi bizonyítvány. 3. Legalább 4 elemi osztály elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Születési hely, községi előjárósága által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyámok beleegyezési nyilatkozata, melynél fogva kötelezik magukat, hogy a felvett tanulót 3 év eltelté előtt az intézetből ki nem veszik. 6. A jelzett hiteles és rendszeren bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkésőbb augusztus hó 20-áig a nagyméltósága Földmíveléstudgyi Minisztériumhoz czimezve a nagyenyedi m. kir. vinctellériskola igazgatóságához intézendők, honnan a folyamodók felvételük ügyében rövid idő alatt értesített fognak. 7. Az intézetben egy évet önköltségen kötelezettiségnél elegendő; kerteszt, szőlőszet, pinczészt körében már működött, vagy kádarmesterséget tanult egyének, ha ezen minősítésüket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztöndíjak elnyerésénél előnyben részesülnek. Figyelembe veendők: a) Az intézetbe felvett növendékek fehérmű és egyéb állásukhoz illő czélszerű ruházatról, nemkülömben író-, rajz-, és kisebb munkálati eszközök: kések és ollókról önmaguk tartoznak gondoskodni; lakást, ágyat, ágyneműt, világítást, orvosi kezelést és gyógyszerket azonban ingyen nyernek. b) Az egész ösztöndíjat élvezők teljes ellátásban: reggeli, ebéd, vacsora és mosatásban részesülnek: a fél ösztöndíjasok ellenben ugyan az ösztöndíjasokkal egyenlő ebédet és vacsorát kapnak, de az ezen étkezésekhez szükségesítő kenyérről, továbbá reggeli és mosatásról önmaguk tartoznak gondoskodni. c) Ösztöndíjban nem részesülő, önköltséges tanulók, a mennyiben a növendékek száma a 24-et meg nem haladja, az a) pont alatt foglalt előnyökben részesülnek, ellátásukról azonban önmaguk tartoznak gondoskodni, s az intézeti élelmezőnél havi 7 frtért fél, 14 frtért pedig teljes ellátást nyerhetnek. A fél ösztöndíjat élvezők is havi 7 frtért vagy az élelmezővel megalkuvás útján teljes ellátásban részesülhetnek. A nagyenyedi m. kir. vinctellér-iskola igazgatóságától.

— **Árlejtési hirdetés.** A m. kir. igazságügyminiszter urnak 14412/1901. I. M. V. számú rendeletével a kamarai épületben levő ügyészi lakás két szobája menyezetének megerősítését 120 K. 19 fill. előirányzott költség, továbbá a kamarai épületnél és a kir. törvényszéki fogháznál szükségessé vált javítási munkálatokat 804 kor. 08 fill. és a kamarai épület udvarán Korbuly Ignác kir. ítélőtáblai bíró által bérlet lakosztálynál igényelt helyreállítási munkálatokat 70 kor. 32 fill. előirányzott költség keretén belül engedélyezvén, ezen munkálatok vállalatba adása végett folyó évi augusztus hó 13-ik napján délelőtt 9 órakor az alólikt kir. ügyészség hivatalos helyiségében verseny tárgyalás fog tartatni. Felhívom ennél fogva mindazokat, kik a fenti munkálatokat elnyerni objtják, hogy kellően felblyegzett lepecsételt borítékba zárt s kivül „Ajánlat a 3085/901. k. ü. sz. a. hirdetésnyre“ jelzéssel ellátott s az ajánlattevő által szabályszerűen aláírt írásbeli ajánlataikat f. 1901. évi augusztus hó 13-ikán délelőtti 9 óráig alólikt kir. ügyészséghez bérmentesen adják be. Ajánlattevők kötelesek 80 (nyolcvan) korona bánatpénzt a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni s a letéti elismervényeket ajánlatuk mellett bemutatni. Az elkészítendő munkálatokra vonatkozó mlszaki iratok, vállalati feltételek, alólikt kir. ügyészség kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt tekinthetők meg. A bánatpénznélküli, továbbá a táviratit pót- vagy a kitűzött báráridőn tul beadott ajánlatok fi. gyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok felett az árlejtés. hirdetés illetve annak felettes hatósága szabadon dön, s azok egyikéhez sincs kötve. Gyulafehérvárt, 1901. évi július hó 26-án. E l e k e s L a j o s, kir. alügyész

I R O D A L O M.

* **A reformáció.** A francia nemzet, a mely mindenbe a maga eleven szellemét vegyíti, egy tudományt és egy európai mozgalmat sem hagyott a nélkül, hogy szellemével új formára ne költötte volna. Pulszky Ferencz fiatalkori utazásai közben Párisba is elvetődött és itt azt mondta egy francia dámanak: „Milyen csudálatos, a németek mennyivel többet tudnak, mint Önök és mégis Önök mennyivel könnyebben megértik az embert. Nekem úgy tetszik, mintha megértenének mindent.“ A hölgy erre azt felelte: „Igen barátom,

jegyezze meg, hogy a németek mindent tudnak, de semmit sem értenek meg; mi francziák igen keveset tudunk, de mindent megértünk a világon.“ A francia nő mondása tényleg az egész nemzeti karaktert jellemzi. A legmagasabb ideák sem zárkozhathatnak el a francia szellemnek különös átalakító hatalma előtt. Maga az a nagy szellemi mozgalom, mely reformáció név alatt átjárta egész Európát és az emberek minden csepp vérére, Franciaországban még ez is új és eredeti jelleget öltött. Kalvin János, igazi nevén Chauvin, új alakot adott a protestantizmusnak és az ő világos és egyszerű tanításában terjedt tovább a reformált hit, mely nálunk is legnagyobbbrészt az ő általa formulázott alakban kalvinizmus néven terjedt el. A magyar reformáció történetéből Dévai Bíró Mátyás neve ragyog felénk. Járt a híres krakói egyetemen, aztán katolikus papja lett a boldogkői községnek. Itt ismerkedett meg Luther tanaival. 1529-ben Wittenbergába ment tanulmányai folytatására, Melancthonnal lépett itt közeli viszonyba. Visszatérve Budán volt prédikátor, majd Kassán, tanítéleit itt tette közzé. Bécsben raboskodott, majd Szapolyai is elfogatta, végre Sárváron Nádasdy Tamás oltalma alatt vonult meg 1535-ben. Azután is sokat bányódott. Innen kezdődik írói munkássága, néma betűje hangosan hirdette a reformáció nagy elveit. A francia és magyar reformáció történetét gyönyörűen beszéli el a Nagy Képes Világtörténet 126. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Réva Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

Apróságok.

Más helyzet.

— Pistika — teddi a tisztelendő ur — már megint csak verekedsz. Nem megmondtam, hogy sohase verekedjél, sőt ha valaki megüti jobb orezádat, tarsd oda a bal orezádot is?

— Csakhogy nem ütötték meg egyik orezámat sem, hanem orron ütöttek. Még egy orom nincs, a mit oda tartsak, inkább visszauttók.

Azt mondják, — de nem hisszük.

Azt mondják, hogy a várba vezető uton minden oszlopra alkalmaznak villanyos lámpát, hogy az esténként beálló egyiptomi sötétséget elhárítsák és így a gyakran megtörténő összeütközések kikerülhetők legyenek. — Nem hisszük.

Azt mondják, hogy a helyi pénzes emberek részvénytársasággá alakulnak, és egy gyárat létesítenek városunkban, a mely gyár kereskedelmünkre, közlekedésünkre és a szegény nép megélhetésére nézve nagyon hasznos volna. — Nem hisszük.

Azt mondják, hogy az állatvásártéren vályunkkal ellátott kútát épített a város, mivel a mostani állatvásárral tapasztaltatott, hogy a szegény állatok viz hiányában roppantúl el lettek kinezva. — Nem hisszük.

Azt mondják, hogy ezentúl a III. osztályú vasuti kalauzok is udvariasok lesznek és az ezen osztályon utazó szegény sorsú utasokkal nem fognak gorombászkodni. — Nem hisszük.

(Folyt. köv.)

Távirat.

Budapest, 1901. júl. 31.

Szilágyi Dezső, ki két ízben is volt igazságügyminiszter és pedig 1889-től a Tisza-kabinetben, majd később a Szapáry-kabinetben; valószínű belső titkos tanácsos, a képviselőháznak ismételt elnöke, a vaskoronarend I-ső osztályának tulajdonosa és századunk egyik legnagyobb politikusa és államférfia, kedden, július 30-án éjjel, Karlsbadból hazajövén, Budapesten szívizélhűdésben hirtelen elhunyt. — Mint miniszter, mint a képviselőház elnöke s utóbb mint egyszerű képviselő, hazáját a legodaadóbb önzetlenséggel szolgálta ugyanarra, hogy rendkívüli nagy tehetsége előtt még politikai ellenfelei is tisztelettel hajoltak meg. Ő volt a Bánffy-kabinet bukásának leghatalmasabb eszközlője, a mennyiben a szabadelvű pártból kilépén, a dissidensek élére állott.

Szerkesztői üzenet.

Kende Géza cs. és kir. 50. ezred őrzetűjének. Helyt. — Szerkesztőnkhez intézett levelére értesítjük, hogy a Baumann Arnold röpiratára megjelent válasz szerzőjét nem nevezzük meg. Egyben helytelenek tartjuk azt, hogy ön, kinek egykor lapunkban teret nyitottunk, közérdekű ügyekben bármely intenczióból lapunk és a közönség ellen ilyenféle röpirat szerkesztésére készen nyilatkozik. Ez alkalommal ezen tényét felettes hatósága előtt elhallgatjuk — de másodszor tenni nem fogjuk. — A szerkesztőség.

Nyílttér*)

Henneberg-selyem

csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetik. Blouzokhoz, ruhákhoz fekete, fehér és színes selyem 65 krtól 14 frt 65 kiig méterenként. Mindenkinék **hármentive és elvámolva házhozszállítva**. Minták postafordultával. Schweiz-ba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G selyemgyáros os. és kir. ud. vari-szállító Zürichben

Mindenütt kapható

Bécs, 1887. júl. 3.

Sarg's
Kalodonit.

nélkülöshetetlen Fog-Crème

a fogakat tisztán, fehéren és egészségben tartja.

* Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

Sz. 418—1901 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 1900 évi V. 128. számú végzése következtében Dr. Fodor Vazul abrudbányai ügyvéd által képviselt Özv. Jancsó Mártonné csödtömege javára Képes Ferencz abrudbányai lakos ellen 193 kor. 32 fil. s jár. erejéig 1900 évi június hó 7-én foganatosított, kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 570 kor. becsült következő ingóságok u. m.: bányarészvények. és 5 drb. szarvasmarha nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró 1901 évi V. 436/7 számú végzése folytán 193 kor. 32 fil. tökéletesítés, ennek 1899. évi június hó 14. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 131 kor. 30 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Abrudbányán a bányarészvényekre a kir. bíróságnál a végrehajtók szobájában megkezdve és esetleg folytatva alperes lakásán leendő eszközésére **1901 évi augusztus hó 9. napjának** délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek bécsáron alul is elfognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán 1901 évi július hó 18. napján.
Scherer G á s p á r kir. bírósági végrehajtó.

Szám 361—1901 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 1901. évi V. 28/2 számú végzése következtében Dr. Fodor Vazul abrudbányai ügyvéd által képviselt Detunata bucsumi tak. penztár javára Dancs Elisaveta és tsai. ellen 340 kor. s jár. erejéig 1901. évi május hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2163 korra becsült következő ingóságok u. m.: 6 1/2 bányarészvényjegye, 1 pálioka főző rézűst, 1 tükörkeret és 1 aranyozott keretű kép nyilvános árverésen eladatnak,

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró 1901. évi V. 28/3 számú végzése folytán 340 kor. tökéletesítés, ennek 1899. évi május hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 125 kor. 20 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bucsun Cserbun Dancs Elisaveta lakásán leendő eszközésére **1901 évi augusztus hó 10. napjának** délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek bécsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán 1901 évi július hó 19. napján.
Scherer G á s p á r kir. bírósági végrehajtó.

Szám 4405—1901 tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Issekuts János végrehajtónak Székely Krisztina hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 4000 korona tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 77 sz. tljkvben A + 2—4 rendszám alatti fekvőkre összesen 936 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1901 évi szeptember hó 27-én** d. e. 9 órakor Alvincz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban

a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1901 évi július hó 12-én.

A kivonat hitelességét igazolja

M u n t y á n M i k l ó s kir. tlkvi kiadó.

Sz. 3502—1901 tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” nagyszabonyi takarékos hitelintézet végrehajtónak Turku Györgyné szül. Nedella Mária vingárdi lakos végrehajtást szenvedő ellen 41 korona 22 fillér tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a vingárdi 354 sz. tljkvben A + 2—6. 9. 12. 13. 16—18. 20. 21 és 23 rendszám alatti fekvőkre összesen 1534 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1901. évi augusztus hó 22-én** d. e. 9 órakor Vingárd községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága

Gyulafehérvárt 1901 évi július hó 2-án.

M u n t y á n M i k l ó s kir. tlkvi kiadó.

Millió hölgy

használja a „Feolin”. Kérdezze csak az orvosától, vajjon „Feolin” nem-e a legjobb szépség szer, haj és fogak számára! A legtisztább, nappal és éjszaka használható, arisztokratikus színezetet és formát kapnak. „Feolin” 42 legfinomabb és legfrissebb fűből előállított angol szappan. Jót állunk érte, hogy továbbá **redők, vimerli, orrpirosság** és minden más arcok kiütések a „Feolin” használata után **nyomtalannal eltűnnek**. A „Feolin” a legjobb hajtisztító, hajszépítő szer, amely a hajhullást és a kopaszságot megakadályozza. „Feolin” a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. Aki a „Feolin” rendszeresen szappannal helyett használja, az még mindig fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a **penzt rögtön visszafizetni** annak, ki a „Feolin”-nal nincs megelégedve **Egy drb. ára 1 kor., 3 drb. 2-50 kor., 6 drb. 4 kor., 12 drb. 7 kor.** Portó 1 drbhoz 20 fillér, 3 drbhoz 60 fill. Utánvét 60 fillérrel több. **Szállítja, generál depót von M. Feil Wien VII. Mariahilferstrasse. 38, 1. Stok.**

Sz. 4603—1901. tlkvi.

Hirdetmény.

Spring község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakítatik, s ezzel egyidejűleg, mind azon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. és 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIXe t. cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1901. szeptember hó 2-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15—18., az 1889. XXXVIII.

Nyomatott Papp Györgynél Gyulafehérvárt.

t. cz. 5. 6. 7. 9. §§-ai értelmében szükségelt adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1901. július hó 20.

L á z á r E m i l kir. törvénzéki bíró.

A. IV. 217/00

5.

Edict!

Von dem Kk. Bezirksgerichte Wr.-Neustadt Abth. IV. wird bekannt gemacht, dass am 15. Mai 1900. im Garnisonsspital Nr. 1. zu Wien der nach Graz zuständige k. u. k. Hauptmann des Festungs-Artillerie Bataillons Nr. 2. in Karlsburg **Herr Franz Herzog** ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben ist.

Da diesem Gerichte unbekannt ist, ob und welchen Personen an seiner Verlassenschaft ein Erbrecht zusteht, so werden alle jene, welche auf diesen Nachlass aus was immer für einem Rechtsgrunde Anspruch zu machen vorhaben, aufgefordert, ihr Erbrecht innerhalb eines Jahres a dato hiergerichts anzumelden und unter Ausweisung ihres Erbrechtes ihre Erbserklärung anzubringen widrigens die Verlassenschaft, für welche **Herr Julius Walsl Notariatscandidat** in Wr.-Neustadt, als Verlassenschafts-Curator bestellt wurde, mit jenem, die sich als Erben erklärt und ihren Erbrechtstitel ausgewiesen haben werden, verhandelt und ihnen eingeworfen; der nicht angetretene Theil der Verlassenschaft aber, oder wenn sich Niemand als Erbe erklärt hätte, die ganze Verlassenschaft vom Staate als erblos eingezogen werden würde.

Kk. Bezirksgericht Wr.-Neustadt Abth. IV. am 3. März 1901.

(L. S.)

Dr. Wachek. m. p.

A női szépség

elérésére tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-fele

MARGIT-CREM

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arzenköcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket himlőhelyeket és az **arozot** **ehérré, simává és üdévé** **varázsolja.**

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr., Margit arczviz 50 kr.

Utánsatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítőt:

FÖLDES KELEMEN. gyógyszerész. Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és iatszer-kereskedésben.

Főraktár Gyulafehérvárt: **Fröhlich Gyula és Storfer Leó** gyógyszerárjaiban.